

Dosarul nr. 3ra-157/22
2-19104336-01-3ra-16022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. G. Ciobanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

6 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Aliona Miron
Ala Cobăneanu

examinând în ședință publică recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Semnal” în proces de insolabilitate împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău cu privire la declararea nulității actelor administrative

împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 17 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani

constată:

La 10 august 2016, SA „Semnal” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, persoană terță Alexei Albot cu privire la declararea nulității actelor administrative.

În motivarea acțiunii a invocat că SA „Semnal” este gestionarul bunului imobil din mun. XXXXX str. XXXXX, fapt confirmat prin adeverința de privatizare nr. 572/03 din 10 ianuarie 1998.

A comunicat că la 8 iunie 2016, Primăria municipiului Chișinău a emis dispoziția nr. 617-d cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, lui Alexei Albot.

Ulterior, Direcția generală locativ-comunală a eliberat ordin de repartitie lui Alexei Albot pentru odaia nr. X din bunul imobil situat pe str. XXXXX mun. XXXXX.

Având în vedere prevederile art. 53 din Constituția Republicii Moldova și art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, a considerat că dispoziția nr. 617-d din 8 iunie 2016 și ordinul de repartitie sunt acte ilegale și încalcă grav dreptul locatarilor legali ai căminului din str. XXXXX mun. XXXXX și a societății SA „Semnal”, precum și vine în contradicție cu alte prevederi constituționale și legale aplicabile, motiv pentru care solicită anularea acestora și protejarea drepturilor legitime ale SA „Semnal”, precum și a locatarilor legali.

Reieșind din gravele încălcări admise la emiterea dispoziției nr. 617-d din 8 iunie 2016, precum și a ordinului de repartitie, a solicitat pârâtului prin cererea prealabilă, revocarea acestora, pornind de la caracterul nul pe care îl comportă, dată fiind adoptarea unui act administrativ de către o autoritate lipsită de competență, precum și cu încălcarea procedurii stabilite, circumstanțe care au atras lezarea drepturilor și intereselor SA „Semnal”.

A remarcat că cererea prealabilă din 24 iunie 2016 nu a fost examinată, astfel încât SA „Semnal” uzează de dreptul de a înainta prezenta acțiune, întru apărarea drepturilor și intereselor garantate de lege.

A reiterat că SA „Semnal” deține dreptul de gestiune și administrare economică a bunului imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

Așadar, doar SA „Semnal” este în drept conform legii să elibereze acte cum ar fi ordin de repartitie persoanelor fizice salariații societății SA „Semnal”.

A precizat reclamanta că a eliberat la toți salariații săi actele necesare privatizării cum ar fi: ordin de repartitie a spațiului locativ, fișa de locuință, tabel nominal pe încăperile din imobilul din str. XXXXX mun. XXXXX, precum și a întocmit lista cu numerotația odăilor.

Astfel, Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală locativ-comunală și amenajare nu deține niciun drept legal să elibereze acte pe care doar SA „Semnal” are dreptul să le elibereze salariaților acestora. Actele administrative în baza cărora autoritatea invocă că ar deține careva drepturi aspra bunului imobil din str. XXXXX mun. XXXXX, nu produc efecte juridice, acestea sunt contestate în instanța de judecată, precum și suspendate efectele lor.

A relatat că la 11 noiembrie 2002, a fost emisă Hotărârea de Guvern nr. 1440 cu privire la transmiterea căminului amplasat pe str. XXXXX mun. XXXXX.

La 4 decembrie 2003, Curtea Supremă de Justiție a emis hotărârea prin care a fost anulată Hotărârea de Guvern nr. 1440 din 11 noiembrie 2002.

Prin urmare, există deja o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, având puterea lucrului judecat, prin care a fost anulată transmiterea gestiunii economice a căminului nr. 3 din str. XXXXX de la SA „Semnal”.

Ulterior, la 19 mai 2015, Consiliul municipal Chișinău a emis decizia nr. 3/25-3, prin care a fost acceptată transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale locativ-comunală și amenajare a bunului imobil cu numărul cadastral XXXXX, căminul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX.

La 8 iulie 2015, SA „Semnal”, aflând despre decizia Consiliului municipal Chişinău nr. 3/25-3 din 18 mai 2015, s-a adresat către Consiliul municipal Chişinău cu cerere prealabilă.

La 18 august 2015, Judecătoria Centru mun. Chişinău a emis încheierea nr. 3-1312/15, care produce efecte juridice până în prezent, prin care a fost suspendată decizia nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 a Consiliului municipal Chişinău, prin care a fost transmisă în proprietatea mun. Chişinău şi în gestiunea economică a Direcţiei Generale locativ-comunală şi amenajare imobilul din str. XXXXX, aplicat sechestrul asupra bunului imobil din mun. XXXXX str. XXXXX.

Ulterior, la 21 aprilie 2016, Consiliul municipal Chişinău a emis decizia nr. 1/42 cu privire la primirea în proprietatea Consiliului municipal Chişinău şi în gestiune economică a Direcţiei Generale locativ-comunale şi amenajare bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

La 15 iunie 2016, Judecătoria Centru mun. Chişinău a emis încheierea nr. 3-896/2016, prin care a fost suspendată executarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chişinău, aplicat sechestrul asupra bunului imobil din mun. XXXXX str. XXXXX.

A evidenţiat că actul administrativ iniţial, decizia nr. 3/25-3 din 19 mai 2015, era suspendată la momentul emiterii deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, fapt ce, în opinia reclamantei, demonstrează că Consiliul municipal Chişinău a emis un act ilegal, contrar legislaţiei în vigoare, precum şi încalcă actele de dispoziţie ale instanţei de judecată.

Totodată, a indicat că la 10 iunie 2016, la adresa SA „Semnal” a parvenit răspunsul nr. 13.05/014-1066 din 8 iunie 2016, prin care Cancelaria de Stat a informat că a efectuat controlul legalităţii deciziei sus menţionate şi a constatat că decizia nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chişinău contravine legislaţiei în vigoare, iar ca rezultat la 27 mai 2016, a fost emisă notificarea nr. 1304/01-1009, prin care s-a solicitat abrogarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

A mai notat că o altă circumstanţă care demonstrează ilegalitatea actelor administrative este faptul că în procedura executorului judecătoresc Evelina Marianciuc se află documentul executoriu nr. 3ca-458/2003 din 29 decembrie 2003 emis de Curtea de Apel Chişinău, prin care a fost obligat Departamentul Privatizării de a numi o comisie pentru privatizarea fondului locativ din str. XXXXX mun. XXXXX cu participarea reprezentanţilor SA „Semnal”, precum şi de a obliga Departamentului Privatizării şi Agenţia Teritorială de Privatizare în colaborare cu SA „Semnal” să efectueze privatizarea fondului locativ din căminul nr. X din str. XXXXX, conform legislaţiei în vigoare.

Prin urmare, conform legislaţiei în vigoare, precum şi respectând actele de dispoziţie definitive şi irevocabile, Consiliului municipal Chişinău îi este impusă obligaţia de a efectua privatizarea fondului locativ din căminul din str. XXXXX mun. XXXXX în baza documentelor eliberate de SA „Semnal” în anul 2004.

A afirmat că Primăria municipiului Chişinău avea cunoştinţă de cauză despre procedura de executare, despre obligaţia acesteia ca instituţie abilitată să efectueze privatizarea fondului locativ împreună cu SA „Semnal” care are dreptul de gestiune economică asupra imobilului individualizat, fapt ignorat de către pârât.

Așadar, emiterea actului administrativ vine în contradicție cu prevederile constituționale și normative care garantează principiile fundamentale de drept, cum este principiul legalității și a statului de drept, ocrotirea persoanei și a drepturilor acesteia ca atribuție primordială a statului.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 5, 33¹, 85, 166-167, 277-278 CPC, art. 1-3, 14-19 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, declararea nulă a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 617-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, lui Alexei Albot și a ordinului de repartiție a spațiului eliberat lui Alexei Albot pentru odaia nr. X din bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

Prin încheierea din 4 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost suspendat procesul la acțiunea depusă de SA „Semnal” împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției Generale locativ-comunale și amenajare cu privire la constatarea nulității dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 617-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, lui Alexei Albot și a ordinului de repartiție seria Ci nr. 014960 eliberat la 15 iunie 2016 lui Alexei Albot pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, până la data rămânerii irevocabile a hotărârii în cauza conexă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

Prin încheierea din 19 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost reluat procesul la acțiunea depusă de SA „Semnal” împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției Generale locativ-comunale și amenajare cu privire la constatarea nulității dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 617-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, lui Alexei Albot și a ordinului de repartiție seria Ci nr. 014960 eliberat la 15 iunie 2016 lui Alexei Albot pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX.

Prin încheierea din 20 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atrasă în proces în calitate de terț Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610.

Prin hotărârea din 17 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea înaintată de SA „Semnal” în proces de insolvență.

A fost constatată nulitatea dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 617-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, lui Alexei Albot și a ordinului de repartiție seria Ci nr. 014960 eliberat la 15 iunie 2016 lui Alexei Albot pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX.

La 9 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Primarul general al municipiului Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 12 aprilie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 17 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

La 23 noiembrie 2021, Primarul general al municipiului Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată sau nefondată.

La 20 ianuarie 2022, Primarul general al municipiului Chișinău a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată sau nefondată.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, deoarece la emiterea actului judecătoresc instanța a aplicat eronat normele de drept material.

A menționat că încheierea Judecătorei Centru mun. Chișinău, prin care în scopul asigurării acțiunii depuse de SA „Semnal” vs Consiliul municipal Chișinău privind contestarea actului administrativ, a fost suspendată executarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chișinău, fiind aplicat sechestru asupra bunului imobilul din str. XXXXX mun. XXXXX, a fost adoptată la 15 iunie 2016, însă dispoziția contestată a fost emisă la 8 iunie 2016.

Prin urmare, încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătorei Centru mun. Chișinău nu poate avea efect retroactiv asupra dispoziției contestate/anulate din 8 iunie 2016.

A evidențiat că instanța nu a luat în considerație faptul că prin pct. 3 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX, a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției Generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX.

Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a fost contestată în instanța de judecată de către SA „Semnal”, Eduard Mândru, Maria Lazu, Veronica Pînzaru, Oxana Carauș-Plăcinta, Igor Spânu, Nadejda Hîncu și alții, care se află spre examinare în cadrul Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, ședința a fost numită spre examinare a cauzei pentru data de 21 ianuarie 2022 ora 14:00.

A comunicat că vreo hotărâre a instanțelor naționale în acest sens nu există, instanța de judecată urmează să se expună pe marginea legalității/ilegalității deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

Așadar, dispoziția anulată/declarată nulă a fost emisă în baza deciziei legal emise a Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

În cadrul instanțelor naționale toate 27 de dispoziții ale Primarului general al municipiului Chișinău - acte subsecvente prin care au fost eliberate ordinele de repartiție pentru apartamentele din str. XXXXX au fost contestate de către SA „Semnal”.

Prin urmare, atât prima instanță, cât și instanța de apel urmau a suspenda la cererea participanților la proces sau din oficiu în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze.

A precizat că mai multe dispoziții ale Primarului general al municipiului Chișinău au fost anulate de către instanță, dar există și altfel de hotărâri prin care instanța judecătorească a considerat legal emisă dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău (hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani nr. 12-3-36227-19062019 (dos. nr. 3-3010/19), menținută prin decizia nr. 2- 19104470-02-3a-02062021 din 9 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost menținută dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr. 623-d din 8 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. 139 din str. XXXXX mun. XXXXX, Oxanei Cărauș-Plăcintă”.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 16 noiembrie 2021, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că la 23 noiembrie 2021, Primarul general al municipiului Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 144-145 vol. II).

Tot actele cauzei atestă că decizia motivată din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului Primarul general al municipiului Chișinău, prin intermediul poștei electronice, la 13 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 147 verso vol. II).

Se mai constată că la 20 ianuarie 2022, Primarul general al municipiului Chișinău a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 153-161 vol. II).

Astfel, recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

La 16 februarie 2022, în adresa SA „Semnal” în proces de insolvență, Alexei Albot, Direcției generale locativ-comunale și amenajare și Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610 a fost expediată copia recursului depus de Primarul general al municipiului Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 164 vol. II), fiind recepționată de Direcția Generală locativ-comunală și amenajare și de SA „Semnal” la 22 februarie 2022, iar de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610 – 23 februarie 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 165-167 vol. II).

La 24 februarie 2022, SA „Semnal” în proces de insolvabilitate, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a depus referință, prin care a solicitat emiterea unei încheieri prin care să fie considerat inadmisibil recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

La 29 aprilie 2022, SA „Semnal” în proces de insolvabilitate, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a depus referință suplimentară, prin care a solicitat respingerea recursului depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, Alexei Albot, Direcția generală locativ-comunală și amenajare și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610 nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând admisibilitatea recursului, l-a numit pentru judecare în completul din 5 judecători.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, audiind opinia reprezentantului Primarului general al municipiului – Oleg Arbuz, reprezentantului Direcției generală locativ-comunală și amenajare – Denis Tcaciuc, reprezentantul SA „Semnal” în proces de insolvabilitate – avocatul Nicolae Leșan în cadrul ședinței de judecată publice din 30 iunie 2022, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Astfel, prin prisma art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Conform art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

În corespundere cu prevederile art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Reglementări similare rezultă și din art. 219 alin. (1) și (2) Cod administrativ, care stipulează că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt.

Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

După cum denotă actele cauzei, SA „Semnal” înaintând acțiunea în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, terți Alexei Albot și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610, a solicitat declararea nulă a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 617-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, lui Alexei Albot și a ordinului de repartiție a spațiului eliberat lui Alexei Albot pentru oadaia nr. X din bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Semnal”, a constatat nulitatea dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 617-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, lui Alexei Albot și a ordinului de repartiție seria Ci nr. 014960 eliberat la 15 iunie 2016 lui Alexei Albot pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX.

Judecând apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse de recurent, conchide că instanța de apel a judecat formal cauza, nu a cercetat pe deplin starea de fapt a speței și nu a stabilit cercul tuturor persoanelor ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză, prin ce a încălcat normele de drept procedural și a emis o hotărâre nemotivată.

Astfel, se constată că instanța de apel judecând apelul depus de Primarul general al mun. Chișinău, a reținut în linii generale ca temei de admitere a acțiunii, faptul că dispunerea de către Primăria municipiului Chișinău asupra imobilului din str. XXXXX mun. XXXXX, în lipsa dreptului de dispoziție, constituie un viciu deosebit de grav, care atrage nulitatea actului administrativ individual dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr. 617-d din 8 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, lui Alexei Albot” și a actului subsecvent - ordinul de repartiție a apartamentului nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, eliberat de către Direcția generală locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău în baza dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 617-d din 8 iunie 2016.

Instanța de recurs constată, însă, că o asemenea abordare de către instanța de apel este una pripită, instanța trebuind să clarifice toate circumstanțele ce au importanță majoră pentru soluționarea corectă a acestei cauze.

Așadar, pe tot parcursul examinării cauzei în fond, inclusiv și cererea de apel reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău a susținut că prin decizia

Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 a fost acceptată primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău imobilul din str. XXXXX mun. XXXXX, iar prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 și acceptată repetat transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău a blocului din str. XXXXX mun. XXXXX (f. d. 137-138 vol. II).

Aici, important este de menționat că SA „Semnal” a contestat în instanța de judecată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, iar prin încheierea din 4 noiembrie 2016 a Judecătoreiei Centru mun. Chișinău, a fost suspendat procesul la acțiunea depusă de SA „Semnal” împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare cu privire la constatarea nulității dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 617-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, lui Alexei Albot și a ordinului de repartiție seria Ci nr. 014960 eliberat la 15 iunie 2016 lui Alexei Albot pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX, până la data rămânerii irevocabile a hotărârii în cauza conexă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

Cu toate acestea însă, instanța de recurs conchide că deși la materialele cauzei nu a fost prezentată vreo hotărâre judecătorească irevocabilă pe marginea acțiunii depuse de SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, prima instanță prin încheierea din 19 octombrie 2018 a Judecătoreiei Chișinău sediul Centru, a reluat procesul în prezenta cauză de contencios administrativ, invocând că au decăzut circumstanțele care au dus la suspendarea procesului.

Totodată, instanța de recurs constată că instanța de apel, judecând apelul Primarului general al mun. Chișinău, nu s-a expus asupra demersului depus la 1 iunie 2021 de către Primarul general al mun. Chișinău, în cadrul instanței de apel, în temeiul art. 261 lit. h) CPC, cu privire la suspendarea procesului până la pronunțarea unei noi hotărâri definitive și irevocabile în cauza conexă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 (f. d. 78-80 vol. II).

Or, reieșind din prevederile 195 Cod administrativ, în coroborare cu art. 261 lit. h) CPC, la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe.

Pe de altă parte, instanța de recurs va nota că potrivit art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, în vigoare la acel moment, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său,

recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

În același timp, art. 2 din legea menționată prevede că, prin *persoană vătămată într-un drept al său* – se înțelege orice persoană fizică sau juridică care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Așadar, în interpretarea acestei norme legale, este evident că examinarea prezentei cauze, implică, în primul rând, clarificarea situației ce ține anume de existența dreptului vătămat a SA „Semnal” prin adoptarea de către Consiliul municipal Chișinău a dispoziției contestate.

Pe când, instanțele de judecată nu au supus examinării nici într-un mod chestiunea cu privire la existența dreptului vătămat a SA „Semnal” în proces de insolabilitate în prezenta cauză.

Or, în cadrul ședinței publice a instanței de recurs din 30 iunie 2022, reprezentantul SA „Semnal” în proces de insolabilitate – avocatul Nicolae Leșan a invocat că interesul SA „Semnal” în proces de insolabilitate în soluționarea prezentului litigiu, constă în protejarea drepturilor și intereselor altor angajați a SA „Semnal”.

Așa fiind, omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Superficialitatea examinării cauzei de către instanța de apel se atestă și prin faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au trecut cu vederea și nu au apreciat nici într-un mod scrisorile viceprimarului municipiului Chișinău nr. 04-120/9313 din 13 ianuarie 2015 și nr. 03-X/4151 din 4 iulie 2016, prin care a fost comunicat că blocul locativ din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și terenul aferent este înregistrat *în proprietatea Republicii Moldova* (f. d. 122, 123 verso vol. I).

Asta mai cu seamă că și din extrasul din Registrul bunurilor imobile eliberat la 11 octombrie 2017, anexat la materialele dosarului, rezultă că blocul locativ din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și terenul aferent este înregistrat în proprietatea Republicii Moldova (f. d. 143-148 vol. I).

Astfel fiind, reieșind din prevederile pct. 6 și 7.3 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 902 din 6 noiembrie 2017, Agenția are misiunea de a asigura realizarea politicii statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice, prin consolidarea, protecția și valorificarea proprietății publice, inclusiv exercitând, în numele Guvernului, funcțiile de fondator al întreprinderilor de stat și de deținător de acțiuni (părți sociale) în societățile comerciale *cu cota statului în capital social*, în modul stabilit și în limitele competențelor atribuite de cadrul normativ.

Agenția Proprietății Publice realizează funcțiile stabilite de prezentul Regulament inclusiv prin monitorizarea eficienței și a modului de utilizare a proprietății publice.

În acest context, instanța de recurs relevă că, pornind de la obiectul litigiului dedus judecării, examinând cauza în fond, instanțele de judecată ierarhic inferioare urmau să supună examinării și chestiunea cu privire la necesitatea atragerii statului, în persoana Agenției Proprietății Publice, în calitate de persoană terță în prezenta cauză.

Or, conform art. 205 alin. (1) din Codul administrativ, la examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză.

Respectiv, prin prisma caracterului devolutiv al apelului și respectând principiile dreptului administrativ și ale unui proces echitabil, Curții de Apel Chișinău îi revenea o deosebită obligație de a exercita controlul judiciar complet, în fapt și în drept, manifestat prin verificarea corectitudinii soluției pronunțate de prima instanță, precum și să efectueze o nouă judecare în fond a cauzei.

În acest sens, instanța de apel trebuia *ab initio* să determine obiectele materiale ale acțiunii, temeiurile apariției litigiului, să stabilească obiectul probațiunii, precum și cercul de persoane, subiecți ai raportului juridico-public litigios.

În instanța de apel, potrivit art. 194 din Codul administrativ, se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. Iar, prin prisma art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile Capitolului II din Cartea a treia, dacă din prevederile prezentului Capitol III nu rezultă altceva.

Din sensul normelor citate supra și ținând cont de specificul apelului în contencios administrativ, rezultă că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel trebuie să înlăture omisiunile de procedură admise de către prima instanță, printre care și atragerea în proces a terților ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză.

Instanța de recurs consideră că neatragera în proces a tuturor subiecților raportului juridico-public litigios afectează grav echitabilitatea procesului, deoarece nu se garantează egalitatea părților în drepturile procedurale și disponibilitatea în drepturi a participanților la proces, procesul fiind astfel lipsit de contradictorialitate.

Cerința procedurilor de contradictorialitate prevăzute de articolul 6 CEDO implică oportunitatea de a cunoaște și a comenta la proces observațiile făcute sau dovezile prezentate de cealaltă parte litigantă. Contradictorialitatea, în esență, presupune că materialul în cauză sau probele sunt puse la dispoziția ambelor părți (Ruiz Mateos c. Spaniei, 23 iunie 1993).

Față de toate aceste considerente și având în vedere că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea legislației procedurale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Primarul general al municipiului Chişinău.

Se casează integral decizia din 16 noiembrie 2021 a Curţii de Apel Chişinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Societăţii pe Acţiuni „Semnal” în proces de insolvabilitate împotriva Primăriei municipiului Chişinău şi Direcţiei generale locativ-comunale şi amenajare a Consiliului municipal Chişinău cu privire la declararea nulităţii actelor administrative, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chişinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul
Judecătorii

Tamara Chişca-Doneva

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Ala Cobăneanu